

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Університету

_____ М. О. Кириченко
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 2023 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

напряму: *Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники
закладів освіти*
назва відповідно до ліцензії

галузі знань: *01 «Освіта/Педагогіка»*
шифр та назва галузі знань

категорія слухачів: *Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного
навчання закладів фахової передвищої освіти*
назва категорії слухачів

ЗМІСТ

1. Преамбула.....	2
2. Загальна характеристика.....	3
2.1. Галузь використання.....	4
2.2. Цільова група.....	5
2.3. Мета та завдання.....	5
2.4. Концепція підвищення кваліфікації за категорією “Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти”.....	6
3. Обсяг годин / кредитів ЄКТС, що необхідний для реалізації освітньо-професійної програми, та його орієнтовний розподіл за складовими й видами робіт.....	7
4. Перелік компетентностей слухача.....	10
4.1. Інтегральна компетентність.....	10
4.2. Загальні компетентності.....	10
4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності.....	10
5. Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації за категорією “Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти”.....	12
6. Контроль якості навчання за освітньо-професійною програмою.....	13
6.1. Види контролю.....	13
6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	13
6.3. Вимоги до випускної роботи.....	13
6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	14
7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	14
8. Зміст підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	15
8.1. Нормативна складова.....	15
8.2. Вибіркова складова (спецкурси).....	20
9. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма.....	21
10. Додатки до освітньо-професійної програми.....	27
10.1. Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів у підвищенні кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес.....	27
10.2. Матриця відповідності компетентностей.....	28
10.3. Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей.....	29

1. Преамбула

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації за категорією “**Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти**” укладена відповідно до Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у Центральному інституті післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (із змінами і доповненнями), схвалених на засіданнях вченої ради ЦПО від 17 листопада 2020 р., протокол № 6 і від 8 грудня 2021 р., протокол № 7 та вченої ради ДЗВО «Університет менеджменту освіти» від 25 листопада 2020 р., протокол № 11, і 21 грудня 2021 р., протокол № 13.

Дана програма розглянута та схвалена на засіданнях:

- 1) кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій (Протокол № 13 від 28 жовтня 2024 р.)
- 2) вченої ради Центрального інституту післядипломної освіти (Протокол №9 від 12 грудня 2023 р.)
- 3) вченої ради Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (Протокол № 15 від 20 грудня 2023 р.).

Автори-розробники:

Антощук Світлана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;

Ларін Станіслав Васильович, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Рецензенти:

Спірін Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту цифровізації освіти НАПН України;

Ружицький Валерій Андрійович, кандидат педагогічних наук, директор Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж.

2. Загальна характеристика

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження ІКТ та ДН в освітній процес базується на компетентнісному підході, поділяє філософію визначення вимог до фахівця, що закладено в основу Болонського процесу, рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» (2021-2027) та в міжнародному Проєкті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING), Галузевої концепції розвитку неперервної педагогічної освіти, проєкту Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року; відповідно пріоритетних напрямів та завдань низки проєктів цифрової трансформації освіти і науки, Концепції розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом МОН від 16.07.2018 р. № 776, Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р, Концепції розвитку цифрових компетентностей, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р, враховуючи завдання «Цифрової адженди України 2030» («Україна 2030Е — країна з розвинутою цифровою економікою»); а також стратегій і політик Європейського союзу: Europe's Digital Decade: digital targets for 2030, Програми ЄС Interoperability Solutions for European Public Administrations 2 (ISA²), Політична програма «Цифрове десятиліття до 2030 року».

ОПП є нормативним документом для організації освітнього процесу для таких категорій слухачів в Університеті:

- 1) *Керівники структурних підрозділів, педагогічні працівники, викладачі, методисти закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з питань організації та підтримки дистанційного (змішаного) навчання;*
- 2) *Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного (змішаного) навчання закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів);*
- 3) *Керівники структурних підрозділів, педагогічні працівники, викладачі, методисти закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з питань впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес.*

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження ІКТ та ДН в освітній процес *встановлює:*

- профілі загальних і спеціальних компетентностей працівників з дистанційного (змішаного) навчання та інформаційно-комунікаційних технологій;
- вимоги до змісту підвищення кваліфікації цих напрямів слухачів на компетентнісній основі;
- нормативну частину змісту навчання, засвоєння яких забезпечує оновлення, вдосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок працівників з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційного рівня вимог Національної рамки кваліфікації;

- рекомендований перелік інваріантних і варіативних навчальних модулів;
- нормативні терміни навчання за очною, очно-дистанційною та дистанційною формами;
- форми оцінювання результатів навчання;
- вимоги до оцінювання результатів навчання тощо.

ОПП *використовується* у процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для окремих категорій слухачів з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного (змішаного) навчання в освітній процес;
- визначення профілів професійних компетентностей відповідно до Класифікатору професій працівників з дистанційного (змішаного) навчання та інформаційно-комунікаційних технологій за категоріями;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів за певною категорією працівників з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації фахівців даних профілів в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації фахівців з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

2.2. Цільова група

педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного (змішаного) навчання в освітній процес, до яких згідно з п. 5.2. Положення про дистанційне навчання (затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04.2013 р.), Концепції розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом МОН від 16.07.2018 р. № 776, Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р, та Концепції розвитку цифрових компетентностей, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р, належать: особи, які організують і забезпечують освітній процес за дистанційною (змішаною) формою навчання або впроваджують технології дистанційного (змішаного) навчання в освітній процес закладу освіти (керівні, педагогічні працівники, методисти та ін.), а саме: викладачі-тьютори, куратори-тьютори навчальних груп, організатори дистанційного навчання, менеджери електронного навчання та співробітники кабінетів (центрів, лабораторій) інформатики й дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів).

2.3. Мета та завдання

Мета навчання за освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації за категорією “*Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти*” полягає в опануванні теоретико-методологічними основами впровадження ІКТ та дистанційного (змішаного) навчання; розвитку практичних компетенцій з використання ІКТ та онлайн-інструментів; підвищенні

фахової майстерності керівних та педагогічних працівників; впровадженні ІКТ та дистанційного (змішаного) навчання в освітній процес закладів фахової передвищої освіти; підвищенні ефективності та якості освітнього процесу.

Для досягнення поставленої мети слід розв'язати наступні основні завдання:

- ознайомлення з актуальними концепціями та трендами впровадження ІКТ та дистанційного (змішаного) навчання в освіті;
- вивчення дидактичних принципів та методів організації освітнього процесу з використанням ІКТ та онлайн-інструментів;
- отримання додаткових та удосконалення наявних знань і вмінь з педагогічних та психологічних аспектів дистанційного (змішаного) навчання;
- оновлення та розширення знань теорії та практики створення та використання електронних освітніх ресурсів;
- опанування методів організації онлайн-взаємодії та комунікації з викладачами та здобувачами освіти;
- оволодіння інструментами для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах дистанційного (змішаного) навчання;
- розвиток інноваційного мислення та готовності до впровадження нових методів навчання;
- формування навичок проектування та реалізації освітніх програм з використанням ІКТ та онлайн-інструментів;
- підвищення рівня інформаційно-комунікаційної компетентності викладачів;
- вивчення найкращих освітніх практик вітчизняних і зарубіжних фахівців щодо застосування технологій дистанційного (змішаного) навчання та ІКТ;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів щодо використання ІКТ та онлайн-інструментів у навчанні;
- оновлення та розширення знань теорії та практики створення та впровадження електронних курсів;
- набуття досвіду щодо змісту, організації, форм і методів роботи викладача-тьютора, куратора-тьютора навчальної групи при реалізації освітнього процесу в умовах дистанційного, змішаного, електронного, мобільного навчання та відкритої освіти;
- організація онлайн-консультацій, вебінарів та інших форм онлайн-взаємодії зі здобувачами освіти.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації за категорією “Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти”

Актуальність курсів підвищення кваліфікації за категорією “Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти”. Сьогодні, в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, дистанційне навчання стає все більш поширеним та затребуваним. Викликом для системи освіти не лише вітчизняної, але й світової стало впровадження дистанційного й змішаного навчання в період карантинних обмежень. В умовах сьогодення все більше закладів освіти активно впроваджують новітні форми дистанційного й змішаного навчання. На основі

дистанційних освітніх програм, використання новітніх методик, технологій навчання педагогічні працівники удосконалюють форми і методи спільної діяльності всіх учасників освітнього процесу. Це зумовлює потребу у фахівцях, які володіють знаннями та навичками організації та проведення дистанційного навчання.

Головна ідея підвищення кваліфікації цього напряму слухачів полягає в, по-перше, оснащенні викладачів знаннями та навичками, необхідними для організації та проведення ефективного дистанційного навчання (розуміння дидактичних принципів та методів організації освітнього процесу в онлайн-середовищі; вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) для створення та використання електронних освітніх ресурсів, проведення онлайн-занять, оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти; розвиток комунікативних та фасилітаційних компетенцій для успішної взаємодії з здобувачами освіти в онлайн-середовищі), по-друге, формуванні у викладачів готовності до консультування та методичної підтримки здобувачів освіти, які навчаються дистанційно (вміння налагодити ефективну комунікацію з здобувачами освіти, надавати їм необхідну інформаційну та методичну допомогу; використання різних форм та методів консультування, таких як онлайн-консультації, чати, форуми; вміння мотивувати та стимулювати здобувачів освіти до самостійної роботи та активної участі в освітньому процесі), по-третє, створення спільноти викладачів-тьюторів, які діляться досвідом та кращими практиками організації дистанційного навчання.

Підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного (змішаного) навчання в освітній процес відбувається за очною, очно-дистанційною або дистанційною формою відповідно до Концепції розвитку системи підвищення кваліфікації фахівців у Центральному інституті післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України та затверджених диференційованих моделей структури підвищення кваліфікації слухачів.

3. Обсяг годин / кредитів ЄКТС, що необхідний для реалізації освітньо-професійної програми, та його орієнтовний розподіл за складовими й видами робіт

Загальний обсяг програми підвищення кваліфікації для педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес за очно-дистанційною (дистанційною) формою навчання з урахуванням аудиторної та самостійної роботи становить 120 год / 4 кред.

Кількість обов'язкових модулів – 5, які дають змогу диференціювати навчання слухачів із різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, задовільнити індивідуальні потреби та уподобання слухачів курсів підвищення кваліфікації, а також, у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання. Обсяг одного навчального модуля встановлений у межах 15 год. / 0,5 кред. або 30 год. / 1,0 кред. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибіркову.

Навчання може здійснюватися за очною (онлайн) / дистанційною формою. При

цьому розподіл загального обсягу годин між аудиторною та самостійною роботою; нормативною та вибірковою складовими здійснюється відповідно до табл. 3.1.

Таблиця 3.1

**Розподіл годин очної (дистанційної) моделі навчання
(120 год / 4 кред. ЄКТС)**

Модулі	Загальна к-сть год за модулем	Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)		
		Загальна к-сть	Нормативна складова	Вибіркова складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Нормативна складова	Вибіркова складова (спецкурси)
Модуль 1	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 2	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 3	30*	20*	16*	4*	10*	2*	8*
Модуль 4	15	12	8	4	3	1	2
Модуль 5	15	12	8	4	3	1	2
	120	72	52	20	48	20	28

* години відводяться на модуль випускової кафедри.

Якщо навчання здійснюється за трьох-етапною очно-дистанційною (дистанційною) формою, то моделі організації освітнього процесу можуть бути різними для окремих категорій слухачів, а саме, для:

1) директорів закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) (16 тижнів):

I етап – організаційно-настановча сесія (очно, 5 днів) 31 год. / 1,0 кред. ЄКТС;

II етап – керована самостійна робота (дистанційно, 14 тижнів) 68 год. / 2,3 кред. ЄКТС;

III етап – залікова сесія (очно, 3 дні) 21 год. / 0,7 кред. ЄКТС.

Розподіл обсягу годин між етапами навчання; аудиторною та самостійною роботою; нормативною та вибірковою складовими здійснюється відповідно до табл. 3.2.

2) заступників директорів з навчальної, навчально-методичної, навчально-виробничої, виробничої, навчально-виховної та виховної роботи, завідувачів відділень, начальників (завідувачів) навчальних відділів, начальників відділів кадрів закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів); педагогічних працівників (викладачів, викладачів-тьюторів, методистів), фахівців з виховної роботи закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) (17 тижнів):

3.2) трьох-етапною формою навчання

I етап – організаційно-настановча сесія (очно, 5 днів) 31 год. / 1,0 кред. ЄКТС;

II етап – керована самостійна робота (дистанційно, 15 тижнів) 58 год. / 3,0 кред. ЄКТС;

III етап – залікова сесія (очно, 5 днів) 31 год. / 1,0 кред. ЄКТС.

Розподіл обсягу годин між етапами навчання; аудиторною та самостійною роботою; нормативною та вибірковою складовими здійснюється відповідно до табл. 3.3.

Таблиця 3.2

Розподіл часу за очно-дистанційною та дистанційною формами навчання (120 год. / 4 кред. ЄКТС)
(очні етапи 5 дн. + 3 дн.; 16 тижнів)

Модулі	Загал ьний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап				
		Обсяг аудиторних год.			Обсяг самостійної роботи (у год.)			Загаль на к-сть	Обсяг аудиторних год. (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи	
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)
Модуль 1	30	8	4	4	1	0	1	21	0	4	4	13
Модуль 2	30	10	10	0	0	0	0	20	2	4	6	8
Модуль 3	30	16*	12*	4*	1*	1*	0*	13*	2*	4*	0*	7*
Модуль 4	15	8	8	0	0	0	0	7	2	4	0	1
Модуль 5	15	8	8	0	0	0	0	7	2	4	0	1
	120	50	44	6	2	1	1	68	4	24	10	30

* години відводяться на модулі випускової кафедри

Таблиця 3.3

Розподіл часу за очно-дистанційною та дистанційною формами навчання (120 год. / 4 кред. ЄКТС)
(очні етапи 5 дн. + 5 дн.)

Модулі	Загал ьний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап				
		Обсяг аудиторних год.			Обсяг самостійної роботи (у год.)			Загаль на к-сть	Обсяг аудиторних год. (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи	
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)
Модуль 1	30	10	6	4	1	0	1	19	2	4	0	13
Модуль 2	30	12	12	0	0	0	0	18	2	4	4	8
Модуль 3	30	18*	14*	4*	1*	1*	0*	11*	8*	0*	1*	2*
Модуль 4	15	10	10	0	0	0	0	5	0	4	0	1
Модуль 5	15	10	10	0	0	0	0	5	0	4	0	1
	120	60	52	8	2	1	1	58	12	16	5	25

* години відводяться на модуль випускової кафедри

4. Перелік компетентностей слухача

4.1. Інтегральна компетентність

Кваліфікаційний рівень 7: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері інформаційно-комунікаційних технологій або у процесі дистанційного навчання, що передбачає проведення дослідження, застосування теорій та методів педагогічної науки у практиці професійної діяльності, яка характеризується комплексністю та невизначеністю.

Кваліфікаційний рівень 8: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі відкритої освіти, дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики.

Кваліфікаційний рівень 9: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі відкритої освіти, дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

4.2. Загальні компетентності

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності.

Нормативно-правова: здатність організовувати діяльність фахівців системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг, автономії закладу (установи, організації) освіти та академічної свободи тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності

Управлінська: здатність планувати, організовувати та контролювати професійну / освітню діяльність суб'єктів та / або власну професійну діяльність відповідно до сучасних вимог; володіти управлінськими технологіями супроводу та забезпечення якості освітнього процесу, організації освітнього середовища закладу (установи, організації) освіти в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність створювати умови та здійснювати професійну діяльність на засадах лідерства та педагогіки партнерства; здатність мотивувати себе та інших суб'єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети.

Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови професійної діяльності в умовах діалогу культур; сприяти взаємодії та згуртованості фахівців системи освіти, конструктивно

розв'язувати професійні конфлікти, налагоджувати їх взаємодію з іншими освітніми організаціями, їх керівниками, іншими організаціями, що причетні до освітнього процесу; володіти формами та методами підтримки й розвитку / саморозвитку всіх його суб'єктів.

Науково-методична: здатність упроваджувати сучасні форми, методи, технології освіти у професійній діяльності; конструктивно оцінювати зміст освіти, якість надання освітніх послуг і результатів роботи педагогічних працівників, проводити експертизу освітнього середовища, надавати консультації педагогічним працівникам всіх рівнів і типів закладів, узагальнювати власний управлінський / педагогічний / науково-педагогічний досвід і презентувати його педагогічній спільноті, рецензувати та готувати до видання науково-методичні матеріали з питань професійної діяльності та її вдосконалення.

Інноваційно-дослідницька: здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій; розвитку суб'єктів освітнього процесу; психолого-педагогічного та / або управлінського супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати науково обгрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо.

Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою оновлення, вдосконалення, розвитку посадово-функціональних компетентностей; мотивувати себе та інших до професійного й особистісного зростання; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості фахівців системи освіти (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії та ін.); ціннісні орієнтації, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства.

Цифрова: здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології; сучасну комп'ютерну техніку, мультимедійне обладнання, різноманітні пристрої та електронні засоби навчання для створення сучасного освітнього середовища; мережеві системи пошуку та обробки інформації; різноманітні електронні ресурси, хмарні технології та сервіси; реалізовувати принципи відкритої освіти, дистанційного та змішаного навчання, технології дистанційного, електронного та мобільного навчання, які дозволяють створювати сучасне освітнє середовище і досягати цілей професійної діяльності та професійно-особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних моніторингу, результатів експериментального дослідження тощо.

5. Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації за категорією “Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання закладів фахової передвищої освіти”

У результаті підвищення кваліфікації педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес мають:

1. Доказово обґрунтовувати актуальність та доцільність впровадження технологій дистанційного, електронного, мобільного та змішаного навчання в освітню діяльність закладу передвищої фахової освіти.

2. Застосовувати сучасні цифрові технології для функціонування та розвитку закладу передвищої фахової освіти.

3. Уміти захищати вміст, дані та цифрові ідентичності, а також визнавати та ефективно працювати з цифровими засобами та технологіями.

4. Здійснювати педагогічний супровід освітнього процесу на засадах сучасних цифрових технологій, підтримувати ефективну взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу.

5. Уміти мотивувати суб'єктів освітнього процесу закладу передвищої фахової освіти для досягнення спільної мети та професійно-особистісного розвитку.

6. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єкта освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо).

7. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних електронних засобів та інформаційно-цифрових технологій.

8. Обирати оптимальну структуру та зміст основних видів забезпечення дистанційного, електронного та змішаного навчання, що відповідають сучасним вимогам суспільства.

9. Проектувати пропозиції щодо запровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес закладу передвищої фахової освіти з метою поліпшення змісту і форм професійного вдосконалення працівників системи освіти.

10. Планувати та організовувати застосування технологій дистанційного та змішаного навчання в системі освіти на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.

11. Організовувати освітній процес у закладі передвищої фахової освіти на засадах сучасних інформаційно-комунікаційних технологій

12. Застосовувати інноваційні технології для оцінювання рівня успішності засвоєння матеріалу суб'єктів освітнього процесу та забезпечувати моніторинг ефективності освітнього процесу з використанням сучасних програмних засобів та інформаційно-комунікаційних технологій.

13. Здійснювати експертизу віртуального освітнього середовища та умов його психологічної безпеки, оцінювати рівень цифрової компетентності суб'єктів освітнього процесу.

6. Контроль якості навчання за освітньо-професійною програмою

6.1. Види контролю

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе тощо.

Тест – інструмент, що призначений для педагогічного вимірювання рівня та якості підвищення кваліфікації, який складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки й аналізу результатів.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПП. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі, визначеній нормативно щодо того чи іншого виду підвищення кваліфікації, зокрема:

- публічного захисту (демонстрації) випускної роботи – курси підвищення кваліфікації за фахом, тематичні, авторські тощо;
- захисту випускної роботи *або* реферату *або* тестування – курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою організації освітнього процесу.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, введеним в дію наказом ректора ДЗВО «Університет менеджменту освіти» № 01-01/103 від 16 лютого 2023 р. та Методичних рекомендаціях Випускна (підсумкова) робота слухача курсів підвищення кваліфікації, схвалених вченою радою ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 28 червня 2022 р.)

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

Захист випускної роботи *або* реферату *або* тестування з метою верифікації результатів підвищення кваліфікації відбувається на засіданні спеціальної комісії, створеної відповідно до Положення про підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти за накопичувальною системою організації освітнього процесу.

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;

3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;

9) інших процедур і заходів.

8. Зміст підвищення кваліфікації фахівців системи освіти

8.1. Нормативна складова.

8.1.1. Мета та завдання нормативної складової

Мета нормативної складової – вдосконалення загальної та спеціальної компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес шляхом реалізації наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних питань професійної діяльності педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти щодо дистанційного, електронного і змішаного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій;
- підвищення компетентності слухачів щодо планування, організації та забезпечення освітнього процесу на засадах сучасних цифрових технологій та відкритої освіти, а також сприяння професійно-особистісному розвитку педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес.

8.1.2. Зміст нормативної складової

МОДУЛЬ 1.

ОСВІТОЛОГІЧНИЙ І НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ

Мета модуля: висвітлення основних підходів, генералізуючі світоглядні орієнтації сучасності, прагнення сформувати уявлення фахівців з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій щодо своєї особистої причетності до осмислення філософії освіти, розвитку й закріплення етичних засад професійної діяльності, оновлення, розширення та та структуризація знань з нормативного правового забезпечення діяльності системи освіти.

Зміст модуля.

Європейські та національні цінності. Цінності освіти. Цінності особистості. Цінності-мета, цінності-засіб, цінності-умови тощо. Європейський освітній простір, демократична культура мислення, позитивна мотивація, психологічна установка, професійна компетентність. Система соціальних цінностей європейського освітнього простору: принципи, умови взаємозв'язку України та Європи. Наближення освітніх інституцій України до стандартів країн ЄС та досягнення їх відповідності загальноєвропейським критеріям якості. Формування готовності молодого покоління до повноцінної життєдіяльності в сучасному європейському просторі.

Освіта і філософія. Методологічні орієнтири сучасної науки та освіти. Методологічний плюралізм і педагогіка. Методологічна культура та педагогічна майстерність.

Поняття системи як основної управлінської категорії в теорії та практиці менеджменту. Ключові поняття, їх зміст та структура. Навчальний заклад як складна відкрита соціальна система. Взаємозв'язок із зовнішнім та внутрішнім середовищем. Особливості функціонування та розвитку навчального закладу в умовах нестабільності та змін зовнішнього середовища.

Навчальне заняття як система. Мета і завдання освітнього процесу. Основні результати освітнього процесу. Мета освітнього процесу.

Освітній процес як єдність цілей і змісту освітнього процесу. Освітні програми, суб'єкти освітнього процесу, засобів освітнього, способи освітніх процесів – освітніх технологій, способи управління освітніми системами і процесами.

Правове забезпечення освіти в Україні. Джерела правового забезпечення освіти. Порядок формування правового поля в Україні згідно діючих норм. Стандартизація в системі освіти та документи про освіту. Входження України в Болонський процес. Кадрове забезпечення галузі (освіти). Атестація педагогічних, науково-педагогічних та керівних кадрів. Правовий порядок управління освітою на всіх рівнях. Право інтелектуальної власності, авторське і суміжні права в освіті. Порядок захисту прав учасників освітнього процесу.

МОДУЛЬ 2.

МЕНЕДЖМЕНТ І ЛІДЕРСТВО

Мета модуля: вдосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст модуля.

Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності. Післядипломна педагогічна освіта в ЄС.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний

менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проектів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуаційного лідерства. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

МОДУЛЬ 3.

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ

Мета модуля: вдосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – фахівців з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій закладів освіти, сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

Зміст модуля.

Психологічна компетентність учасників освітнього процесу у ЗВО: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності організаторів дистанційного навчання (керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій).

Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління в організації. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Порівняльний аналіз характеристик команди і звичайної робочої групи. Орієнтація стилю діяльності менеджера або працівника організації на формування команди. Розвиток психологічної готовності керівників освітніх організацій до формування команди.

Лідерський потенціал як чинник ефективності діяльності організаторів дистанційного навчання (керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій).

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури освітніх організацій в умовах дистанційного навчання.

МОДУЛЬ 4.

ПОСАДОВО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ

Мета модуля: вдосконалення науково-методичної компетентності слухачів; оновлення, розширення і структуризація знань слухачів із питання дидактики дистанційного навчання. Розкрити сутність концептуальної моделі проектування технологій навчання в системі відкритої освіти та науки. Розкриття змісту та сутності професійних компетентностей і посадово-функціональних обов'язків фахівця з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, їх вдосконалення.

Зміст модуля.

Причини виникнення відкритої освіти. Аналіз недоліків традиційних форм навчання. Світова тенденція переходу до відкритої освіти. Основні принципи системи відкритої освіти. Становлення та розвиток систем відкритої освіти в Україні.

Відкрита освіта в системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Проблеми безперервної освіти в сучасних умовах соціально-економічного розвитку України. Реалізація в Україні принципу «освіта впродовж життя». Шляхи удосконалення системи перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до вимог, які ставляться до відкритих систем освіти.

Концептуальна модель проектування технологій навчання в системі відкритої післядипломної педагогічної освіти як діяльність, що дає змогу синтезувати прогнози з розгортанням процесів їх реалізації. Стратегічна мета концептуальної моделі. Реалізація стратегії концептуальної моделі визначається та її місія. Завдання концептуальної моделі проектування технологій навчання в системі відкритої післядипломної педагогічної освіти. Модернізація змісту і структури освітнього процесу післядипломної педагогічної освіти як кінцевий результат реалізації концептуальної моделі.

Дистанційна форма навчання: перспективи та особливості організації. Нормативне забезпечення дистанційного навчання. Технології та принципи дистанційного навчання: формування цифрових компетентностей педагога-тьютора. Викладач/куратор-тьютор як суб'єкт дистанційного освітнього процесу. Вимоги до знань та вмінь викладача/куратора-тьютора дистанційного навчання як загальні, так і в галузі Інтернет-технологій, психології і педагогіки, нових педагогічних технологій. Нормативні документи щодо професійної діяльності викладача/куратора-тьютора навчального закладу. Формування професійної компетентності викладача/куратора-тьютора навчальної групи. Особливості педагогічної взаємодії в умовах дистанційного навчання.

Навчально-методичне забезпечення дистанційного освітнього процесу. Особливості створення електронних освітніх ресурсів для забезпечення дистанційного освітнього процесу. Віртуальне навчальне середовище як складова е-навчання. Зміст та алгоритм розроблення електронного навчального комплексу навчального модулю/дисципліни.

Навчальний процес в режимі он-лайн: методика проведення занять. Методика організації та проведення вебінарів. Аналіз програмного забезпечення з позицій його дидактичних можливостей. Дистанційне навчання – ключовий елемент системи відкритої освіти. Впровадження в систему підвищення кваліфікації педагогічних працівників дистанційного навчання. Основні положення дистанційного навчання. Світова тенденція переходу до дистанційних освітніх структур. Затримка у впровадженні дистанційного навчання в освіту: причини і наслідки.

Сучасні електронні засоби навчання різновиди та технічні можливості. Застосування у педагогічній діяльності електронних підручників та інтерактивних конспектів. Технологія створення електронного підручника та інтерактивного посібника. Ознайомлення із електронними контентами, відкритими освітніми ресурсами. Практичне створення та презентація власних електронних продуктів (проектів майбутніх електронних підручників).

МОДУЛЬ 5.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ

Мета модуля: вдосконалення цифрової компетентності слухачів із залученням інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на практичну реалізацію принципів відкритої освіти; вдосконалення, поглиблення, розширення та систематизація знань слухачів з питань забезпечення та підтримки дистанційного, електронного та змішаного навчання на засадах сучасних технологій.

Зміст модуля.

Технології та принципи дистанційного навчання: формування цифрових компетентностей педагога-тьютора. Огляд засобів і технологій формування відкритого освітнього простору. Аналіз впровадження в освітню діяльність закладів освіти сучасних технологій навчання.

Дистанційне навчання: стан і перспективи розвитку. Загальні відомості про дистанційне навчання. Впровадження в систему підвищення кваліфікації педагогічних працівників дистанційного навчання. Основні положення дистанційного навчання. Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні. Дистанційне навчання як соціальний механізм, що сприяє адаптації суспільства до нових ринкових умов. Світова тенденція переходу до дистанційних освітніх структур. Затримка у впровадженні дистанційного навчання в освіту: причини і наслідки.

Інформаційні ресурси глобальної мережі для викладачів (керівників) закладів освіти. Інформаційно-освітні ресурси відкритої освіти. Поняття освітніх електронних ресурсів та їх класифікація. Освітніх веб-ресурси. Види

освітніх сайтів. Інформаційно-освітні ресурси відкритої освіти в Україні та за кордоном. Особливості використання освітніх веб-ресурсів у навчальній діяльності.

Огляд LMS (Learning Management System) платформ для онлайн-навчання.

Поняття інформаційно-освітнього середовища. Основні компоненти та функції інформаційно-освітнього середовища навчального закладу. Модель освітньо-інформаційного середовища навчального закладу. Web-сайт навчального закладу як елемент інформаційно-освітнього середовища відкритої освіти.

Цифрове навчально-методичне забезпечення віртуального освітнього середовища. Загальні відомості про науково-методичне забезпечення дистанційного освітнього процесу. Види електронних освітніх ресурсів. Електронний навчальний курс: основні характеристики. Структура електронного навчально-методичного комплексу. Зміст та алгоритм розроблення електронного навчального комплексу підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів освіти.

Навчальний процес в режимі он-лайн: методика проведення занять. Методика проведення он-лайн занять. Використання аудіовізуальних засобів навчання в он-лайн заняттях. Педагогічна діяльність в умовах дистанційного навчання. Аналіз програмного забезпечення з позицій його дидактичних можливостей. Сервіси Інтернет та технічні засоби для проведення он-лайн занять.

Роль викладача-тьютора (організатора) дистанційного навчання в інформаційному суспільстві. Огляд поняття «тьюторство». Тьюторство як окремий вид викладацької та тренерської діяльності. Аналіз ситуації в освіті щодо професійної підготовки викладачів для дистанційного навчання. Нормативні документи щодо професійної діяльності викладача/куратора-тьютора навчального закладу.

Викладач/куратор-тьютор як суб'єкт дистанційного освітнього процесу. Вимоги до знань та вмінь викладача/куратора-тьютора дистанційного навчання як загальні, так і в галузі Інтернет-технологій, психології і педагогіки, нових педагогічних технологій. Основні вимоги до освітньої діяльності викладача/куратора-тьютора. Права та обов'язки викладача/куратора-тьютора дистанційного навчання.

Професійні компетентності та їх формування викладача/куратора-тьютора дистанційного навчання відповідно до вимог організації та впровадження дистанційного навчання в навчальному закладі.

Використання пошукових систем та вебсервісів в професійній діяльності педагога.

Веб-сервіси для створення навчального відео, інтерактивних та демонстраційних плакатів.

8.2. Вибіркова складова (спецкурси)

8.2.1. Мета та завдання вибіркової складової

Мета вибіркової частини – забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із психолого-педагогічних питань професійної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;
- сприяння особистісному розвитку працівників закладів освіти як важливому чиннику їх професійного вдосконалення.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин. Анотований перелік спецкурсів вноситься до робочих навчальних планів у вигляді Додатка.

9. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

На Європейському рівні (у галузі освіти):

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015 [Електронний ресурс]. http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. International Standard Classification of Education (ISCED) Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013) [Електронний ресурс]. <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>
3. Кейптаунська Декларація Відкритої Освіти: Відкриваючи майбутнє відкритим освітнім ресурсам. – Кейптаун, 2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.capetowndeclaration.org/translations/ukrainian-translation>.
4. Europe's Digital Decade: digital targets for 2030. [Електронний ресурс]. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en
5. Програми ЄС ISA² - Interoperability solutions for public administrations, businesses and citizens. [Електронний ресурс]. https://ec.europa.eu/isa2/home_en/

6. Політична програма «Europe's Digital Decade» [Електронний ресурс] <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/europes-digital-decade>
  7. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року [Електронний ресурс] https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030_UA.pdf
  8. Рамкова програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» (2021-2027) [Електронний ресурс] <https://mon.gov.ua/ua/nauka/yevrointegraciya/ramkovi-programi-z-doslidzhen-ta-innovacij-gorizont-2020-ta-gorizont-yevropa-ta-iniciativi-yevropejskoyi-komisiyi-yevropejskij-zelenij-kurs/gorizont-yevropa>
- На загальнодержавному рівні (у галузі освіти):*
9. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 року № № 2145–VIII / Голос України від 27.09.2017р. – № 178-179. [Електронний ресурс]. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
  10. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556–VII / Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37–38. [Електронний ресурс]. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
  11. Закон України «Про професійний розвиток працівників» від 12.01.2012 № 4312-VI {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 5067-VI від 05.07.2012, ВВР, 2013, № 24, ст. 243}. [Електронний ресурс]. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4312-17>
  12. Закон України «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 року № 103/98-ВР [Електронний ресурс]. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80/ed20030911>
  13. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 р. № 1841-III [Електронний ресурс]. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
  14. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 року № 2628-III [Електронний ресурс]. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
  15. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 року № 40-IV [Електронний ресурс]. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
  16. Концепція розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом МОН від 16.07.2018 р. № 776 [Електронний ресурс] <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
  17. Концепція Нової української школи (2016) [Електронний ресурс] <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
  18. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання/ пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. – Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. – 80 с. [Електронний ресурс]. <https://dnmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/metodychni-rekomendacziyi-dlya-rozroblennya-profiliv-stupenevyh-program-vklyuchayuchy-programni-kompetentnosti-ta-programni-rezultaty-navchannya.pdf>

19. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс] <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/1648.pdf>

20. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 року № 1151 [Електронний ресурс]. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>

21. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. [https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendaciyi-shhodo-rozroblennya-stand](https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendaciyi-shhodo-rozroblennya-standartiv-vishchoi-osviti)

22. Наказ Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2018 р. № 1143 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»» [Електронний ресурс]. https://vk24.ua/regulations_and_jurisprudence/nakazi/nakaz-ministerstva-socialnoi-politiki-ukraini-pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vchitel

23. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 р. № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти» [Електронний ресурс]. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

24. Національна доктрина розвитку освіти, затверджена Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002 [Електронний ресурс] // Освіта України від 23 квітня 2002 р. – С. 16–18. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

25. Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>

26. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 / [розроб. : М. Гаврицька та ін.]. – К. : Соцінформ, 2010. – 746 с.

27. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>

28. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників // затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-p#n18>

29. Проект Плану відновлення України (Матеріали робочої групи «Діджиталізація») (2022) [Електронний ресурс] <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/digitization.pdf>

На загальнодержавному рівні (у галузі дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій):

30. Вимоги до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2013 року № 1518 [Електронний ресурс]. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1857-13>

31. Закон України «Про національну програму інформатизації» від 4.02.1998 р. № 74/98-ВР. [Електронний ресурс]. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>

32. Концепції розвитку цифрових компетентностей // схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р. [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p#Text>

33. Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року. [Електронний ресурс]. <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki>

34. Модельний закон про дистанційне навчання в державах-учасницях СДН від 16.05.2011 року, прийнятий на тридцять шостому пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць СНД (Постанова № 36-5 від 16.05.2011 р.) [Електронний ресурс]. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_o02

35. Положення про дистанційне навчання, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 року № 466 [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>

36. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти // затверджене Наказ МОН від 08.09.2020 р. № 1115 [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text>

37. Положення про електронні освітні ресурси, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.10.2012 р. № 1060 [Електронний ресурс]. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>

38. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (2013) схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р. [Електронний ресурс] <https://www.kmu.gov.ua/npas/246420577>

39. Цифрової адженди України 2030» («Україна 2030Е — країна з розвинутою цифровою економікою»). [Електронний ресурс] <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

40. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво у сфері інформатизації, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2007 р. № 992 [Електронний ресурс]. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/616_091

41. Рішення колегій Міністерства освіти і науки України

42. Постанови Президії НАПН України щодо розвитку освіти та дистанційного навчання.

43. Етичний кодекс українського педагога та ін.

На Університетському рівні:

44. Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (із змінами і доповненнями), схвалені на засіданні вченої ради ДЗВО «Університет менеджменту освіти» від 25 листопада 2020 р., протокол № 11 та 21 грудня 2021 р., протокол № 13. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/document/norm_2/МЕТОД_рекомендації_ОПП_із_змінами-21.12.2021_ЗАТВ..pdf

45. Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», введене в дію наказом ДЗВО УМО № 01-01/139 від 28.02.2020 р. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/document/norm_2/ПОЛОЖЕННЯ_про_ООП_зі_змінами.pdf

46. Наказ № 01-01/629 від 30.11.2020 р. “Про введення в дію рішення Вченої Ради від 21 жовтня 2020 р. (протокол №10) «Про затвердження змін до Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти»”. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/document/norm_2/Наказ_зміни_Положення_про_організацію_освітнього_процесу.pdf

47. Положення про організацію дистанційного навчання у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», введене в дію наказом ДЗВО УМО № 01-01/769 від 07.12.2021 р. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/document/Положення_про_дистанційне_навчання_УМО.pdf

48. Положення про курси підвищення кваліфікації ДЗВО “УМО” на базі замовника освітніх послуг, введене в дію наказом ДЗВО УМО № 01-01/279 від 23 травня 2023 р. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/document/2023/ЦПО_Полож._про_КПК.pdf

49. Положення про випускну (підсумкову) роботу слухачів курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту ДЗВО «Університет менеджменту освіти», введене в дію наказом ДЗВО УМО № 01-01/103 від 16 лютого 2023 р. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/document/norm_2//2023_02_Положення_про_вип.роб_ЦПО_Нова_редакція.pdf

50. Випускна (підсумкова) робота слухача курсів підвищення кваліфікації: методичні рекомендації / автор. кол.; за заг. ред. Т. М. Сорочан, Л. М. Оліфіри, Л. А. Карташової; НАПН України; Ун-т менедж. освіти. Київ, 2021. 123 с. [Електронний ресурс]. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733487>

51. Положення про тематичні та авторські курси підвищення кваліфікації у Центральному інституті післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти», введене в дію наказом ДЗВО УМО № 01-01/488 від 21 вересня 2023 р. [Електронний ресурс].

http://umo.edu.ua/images/content/document/2023/Полож._про_темат_та_автор._курси_ПК.FR12.pdf

52. Положення про підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти за накопичувальною системою організації освітнього процесу у ДЗВО «УМО». (нова редакція) [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/sluhacham/Положення_про_накопичувал_ну_систему_ПК_НОВА_РЕД.-08.12.2021.pdf

53. Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», введене в дію наказом ДЗВО УМО № 01-01/715 від 23 листопада 2021 р. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/document/norm_2/2022_1Положення_про_неформальну_та_інформальну.pdf

54. Положення куратора/куратора-тьютора навчальної групи слухачів курсів підвищення кваліфікації за очною (онлайн), заочною, дистанційною та очно-дистанційною формами навчання (нова редакція), затверджене Вченою радою ДЗВО УМО від 21 грудня 2021 р. протокол № 13. [Електронний ресурс]. http://umo.edu.ua/images/content/sluhacham/ПОЛОЖЕННЯ_про_куратора-т_ютора_ЗМІНИ_2021.pdf

55. План-графік підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і керівних кадрів освіти на поточний рік та ін.

10. Додатки до освітньо-професійної програми

Таблиця 10.1

10.1. Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів у підвищенні кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кредити	Кафедри
1	2	3	4	5
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний і нормативно-правовий	1 або 0,5	ФОД
2	Нормативно-правова			МОП
<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1 або 0,5	МОП
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1 або 0,5	ПУ
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1 або 0,5	ФОД / ПВО / ВОСІКТ
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОСІКТ

10.2. Матриця відповідності компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів фахової передвищої освіти (коледжів, технікумів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників з цифрових технологій	Дескриптори НРК			
	Знання	Уміння	Комуні-кація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, предметні, функціонально-посадові) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+		+
4. Соціально-психологічна	+	+	+	+
5. Науково-методична	+	+		+
6. Цифрова	+	+	+	+

10.3. Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності						
	Інтегральна	Загальні		Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)			
		1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Доказово обґрунтувати актуальність та доцільність впровадження технологій дистанційного, електронного, мобільного та змішаного навчання в освітню діяльність закладу передвищої фахової освіти	+	+	+				+
2. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для функціонування та розвитку закладу передвищої фахової освіти	+	+		+			+
3. Уміти захищати вміст, дані та цифрові ідентичності, а також визнавати та ефективно працювати з цифровими засобами та технологіями	+	+	+		+		+
4. Здійснювати педагогічний супровід освітнього процесу на засадах сучасних цифрових технологій, підтримувати ефективну взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу	+	+	+			+	+
5. Уміти мотивувати суб'єктів освітнього процесу закладу передвищої фахової освіти для досягнення спільної мети та професійно-особистісного розвитку	+					+	+

1	2	3	4	5	6	7	8
6. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єкта освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо)	+				+	+	
7. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних електронних засобів та інформаційно-цифрових технологій	+	+				+	+
8. Обирати оптимальну структуру та зміст основних видів забезпечення дистанційного, електронного та змішаного навчання, що відповідають сучасним вимогам суспільства	+	+	+		+		+
9. Проектувати пропозиції щодо запровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес закладу передвищої фахової освіти з метою поліпшення змісту і форм професійного вдосконалення працівників системи освіти	+		+			+	+
10. Планувати та організовувати застосування технологій дистанційного та змішаного навчання в системі освіти на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, етичним кодексом педагога, вимогами інтеграції в європейський освітній простір	+	+	+	+			+

1	2	3	4	5	6	7	8
11. Організувати освітній процес у закладі передвищої фахової освіти на засадах сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	+	+		+	+		
12. Застосовувати інноваційні технології для оцінювання рівня успішності засвоєння матеріалу суб'єктів освітнього процесу та забезпечувати моніторинг ефективності освітнього процесу з використанням сучасних програмних засобів та інформаційно-комунікаційних технологій	+				+		
13. Здійснювати експертизу віртуального освітнього середовища та умов його психологічної безпеки, оцінювати рівень цифрової компетентності суб'єктів освітнього процесу	+				+		+